et mängija oma mängu pidi lõpetama, mitte sellepärast, et teda kaastundmus seda sundis tegema, wait et üleüldine naer teda edasi mängimast keelas. Sotimaal laulawad lüpsitüdrukud lehmadele midagi ette, kui need kangelaelsed on, et neid jälle heale tujule meelitada. Prantsusemaal lauldakse härgadele, kui nad tööd teewad, itka midagi ette, et nende tööhimu ergustada, ja üitski talupoeg ei tahtle selle pooleşt, et härjad röömuga tema laulu kuulawad.

Teadu järele on elewantidel wäga hea kõrwakuulmine, neişt wõitşiwad wististe muusikaliseş kunştnikud saada, kui nad tarwilişt haridust saakşiwad. Mõne aja eest näidati Londonis üht noort elewanti, kes ka tõeste haridusęs imestamise wäärt kaugele oli jõudnud. Muude raskete kunştükkide seas mängis ta ka mitmesuguseid mänguriistu. Tal oliwad näituseks kellukeseş pea külges, mida ta seadust mööda kõlistas, ja oma lotti ja esimeşi jalgu tarwitas ta teiste mänguriistade mängimiseks. Umbes praeguse aastatsaja hakatuses anti Pariişis elewantide ees katseks kontserti. Mängijad oliwad esimese liigi kunştnikud. Taheti näha, mis mõju muusikal elewandi kohta on. Saadi şiis ka järgmisele otsusele: Mitte üksnes laulu ilu ei mõju elewandi peale, seşt seesama laul tegi teda röömsaks, ehk jättis ta üsna külmaks, otse sedamööda, kas teda ruttu ehk pikka mängiti. Ka ei mõjunud mitte üksnes laulu kaedus ehk haledus paksnahkade nerwide peale, seşt mitmesuguseş laulud, mida sessamas duuris mängiti, awaldaşiwad ka mitmesuguşt mõju.

Imekspanemise wäärt näitab ka şişaliku muusikaline tundmus olema. Kui şişalik, kes waguşt päikese paistel soojendab, korraga laulu ehk mängu kuuleb, hakkab ta sedamaid ennast iseäraliseł wiişil liigutama, ning tõigeşt tema olekuşt on näha, et ta hea meelega laulu kuulab. Fetis jutustab üheşt şişalikuşt, kes omaşt urtaşt, mis ühe wana müüri all oli, sedamaid wälja tuli, kui ta ühe tuttawa Mozarti twarteti esimeşt heali kuulis. Oli muusika otsas ja tõik waikseks jäänud, şiis hakkas ta pikkamööda

oma koopa poole tagaşi ronima, niipea aga kui uueste mängima hakati, jäi ta seisma, kuulatas natuke, nagu tahaks ta kindlaste teada, kas tema kõrwad teda waheşt mitte ei petnud, ja pööras şiis selle sama koha peale tagaşi, kus ta enne kuulanud oli.

Ka putukaidi ei näita mitte ilma muusika tundmiseta olema. Ämblikuteşt kõneldakse, et nad heameelega mängu kuulewad. Nii ronis neid kord hulk ühe pillimängija laua peale, kus nad kui soldatid ennaşt ritta seadşiwad ja mängimişt pealt kuulaşiwad. Üks Nawarra rügemendi pealik pisteti kord puuri. Tema palus ülemat, et see temale lubaks kannelt wangikotta ühes wõtta. Tema palwe läks täide, ja nüüd mängis ta päew päewa järele hommikuşt õhtani oma kannelt. Neljandamal päewal pani ta wäga imeks, kui üks hiir teise järele auguşt wälja puges ja ämblikud oma wõrkude seest hulga wiişt wälja ronişiwad. Kõik need loomad tuliwad ja jäiwad tema ümber ringi seisma ning näitaşiwad kõige suurema tähelepanemisega tema mängu kuulawat. Pealik oli selle üle nii kohkunud, et ta mängimise seisma jättis. Silmapilk pööraşiwad aga hiired ja ämblikud oma korteritesse tagaşi. Niipea kui ta jälle mängima hakkas, ilmuşiwad imelikud pealtkuulajad uueste. Wiimaks kogus juba enam kui şada muusika-armastajat hiirt tema ümber, ja et niişugune seltskond temale mitte itka meelepärast ei olnud, palus ta wangikoja wahi käest eneşele ühe kaşi, kelle ta aga puuri pistis, kui ta oma imelişt seltskonda näha soowis, ja lahti laskis, kui ta üksi tahtis olla.

Üks ainus elu.

Professor Drummond, kes paari aasta eest ühe weikese şadatuhandate wiişi ostetud raamatu, mille Rõuge õpetaja R. Kallas pealkirja all „Kallim wara ilma peal“ ka Eesti keelde on tõlkinud, kirjutas, kõneleb järgmise loo:

Hiljuti sõitsin ma üle Atlandi mere. Ühel õhtul puhuşime meie, ş. o. mõned reişijad ja mina laewalapte-

Eesti rahwa Kasuline Kalender 1893, lk. 24